

צרפת — בעיות יצוא-מטוסים

מצריך הקצבות בסכום של כ־20 ביליון פרנקים — סכום גבוה מאוד לעומת אמצעינו.

אפילו נניח כי אמנם הושג קצב יצור זה. איראפשר יהיה לצייד בטיסוסי-מטוסים אחדים וחדישים באמת את כלל כוחות הקרב שלנו, משום שיצור המטוסים שנועדו לציור „מנין“ (אסדרות **) (דהיינו, נאמר, כ־1000 מטוסים עם עתודה ועירה לצרכי בלאי-שוטף ותספוקת) — יצריך שש שנים בקירוב; והרי אותו מטוס כבר יתישן זמן ניכר לפני סוף תקופת-היצור הנדרשת.

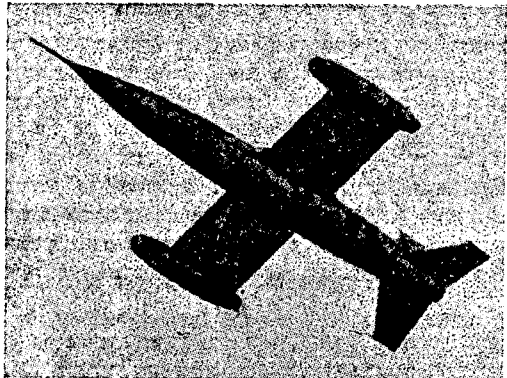
אולם המצב שונה, למדי כאשר אפשר, מבחינה תעשייתית וצבאית כאחת, ליצא את המטוסים המיוצרים. כך הצליחה בריטניה, על ידי מכירת מטוסי-הקרב „האנטאר“ במסגרת ההזמנות האמריקאיות לציור גייסות נאט"ו, להגביר במידה ניכרת את יצורה. כדי להגיע לתוצאה כזאת, יש צורך במציאת „פשרה“ בין הציוויים הפיננסיים והטכניים לבין היחסים המדיניים והצבאיים המקיימים עם הקונים-שכחות. מכירת „האוראקן“ להודו, ואחר כך מכירת „המיסטאק II“ לארצות שונות כמזרח-הקרב ובמזרח-התיכון, מעידות על מאמצים

להלן ניתנים קטעים — מסקירה מקפת מאת קול ג. בלוך, העורך לעניני אוויריה ב„השקפת ההגנה הלאומית“ הצרפתית, ומן ה„כרוניקה-האווירית“ שב־ עריכתו, משלהי 1955 וקיץ 1956 — בענין הסמקת מטוסי-קרב צרפתיים לארצות-חוץ.

*

ההתקדמות הטכנית הרבה, שאין חולקים עליה, בבניית המטוסים הצרפתיים בשנתיים האחרונות — האם תוסקנה ממנה, במישור התעשייתי והצבאי, כל המסקנות הנחוצות? עוד יותר מאשר בבניית טפינות-הצי, מחייב יצור המטוסים את התמקקה ב„סדרות-יצור“ גדולות; שכן רק באלו טמונה האפשרות, לנוכח הישגי הארצות הזרות, להגיע בדבבד, גם לידי איכות גבוהה וגם לידי מחירי-יצור מתקבלים-על-הדעת. בהתאם לכך לאן ולמה נועדו סוגי-מטוסים השונים, מתגלות בבעית הפיתוח ליצור-בסדרה פנים ובחינות שונות; ופתרונה — לא תמיד קל הנו.

המקרה הנראה כפשוט-ביותר הוא של אותם מטוסי-מלחמה אשר איש אינו חולק כי הם מיועדים לחיל-האוויר בלבד (להבדיל מאוירונג'יעור לצבא, ממטוסי אוויריה-הצי וממטוסי הובלה כללית). כאלה הנם, בין מטוסינו כיום, ה„מיסטאק“ IV B1 או IV B2; ה„טריונט“; וכן ה„טורד“. הסך-הכל של ההקצבות העומדות כיום לרשות בניית מטוסים צבאיים אינו מאפשר להקדיש למחקר וליצור בכללותם אלא סכומים בני כמה מאות ביליונים פרנקים בלבד (*). מהירותה של ההתקדמות בעולם בשטח זה מאלצת אותנו להקדיש למחקר, ולבניית אבי-טיפוסים, חלק ניכר מסכומים אלה. לאחר שקילת כל הגורמים, נמצא כי קשה להגשים, לגבי מטוסי-קרב „קלסי“, קצב-יצור שעלה על כחמישה-עשר מטוסים לחודש, ואף קצב-בניה כזה, של סוגי-אווירונג'יעור שיצורה-שנתית כ־180 מטוס,

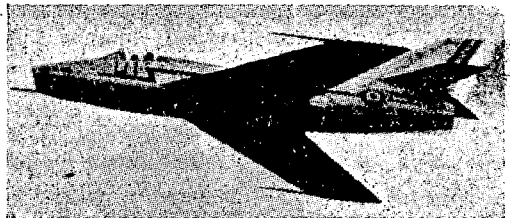
טריונט

מסוימים שנעשו בכיוון זה. ואולם מדי פעם בפעם מתיצבת הדילממה: האם לספק בהקדם רב את המטוסים החדישים ביותר לארץ ירדנית, וכך לותר על כל שמירת סוד צבאי ותעשייתי — או להשהות את המכירה, תוך הסתכנות להפסיד הצלחה מסחרית.

שלהי 1955

* * *

התעשייה האווירונג'יית הצרפתית פתחה במאמץ נרחב של תעמולת-יצוא; ועל כך מעיד במיוחד משלוח מטוסים כ-גורד 2501 מטוס-הובלה חדש, „ברוסארד“ ו„ג'ין“ למרחקים, עד לאוסטרליה, לשם הצגה בתערוכה בסידיני. בדרכם, הופגנה פעולת המטוסים בכל הארצות בהן עברו, וביוחד בהודו. בעת מסע החזרה מאוסטרליה.

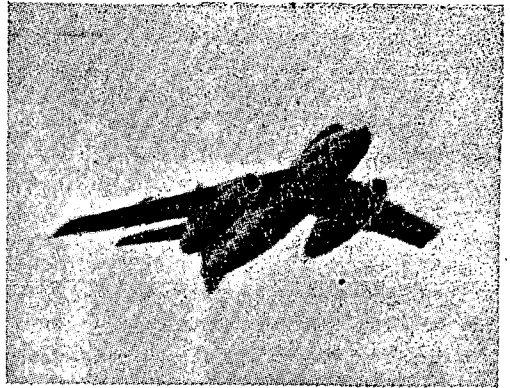
מיסטאק IV B1

בשילוב עם מסע זה, נערכו בהודו שיחות בדבר מכירת 75 מטוסים מסוג „מיסטקר IV A“ — על אף התחרות הריפה עם מטוסים זרים, וביתור „ההאנטאר“, ואולי אף „מיג“.

נוסף לכך, נפוצו ידיעות על כך כאילו נמסרו תריסר מטוסי „מיסטקר IV A“ לא-מכבר למדינת ישראל, המגלה במיוחד רצון לרכוש מטוסי-קרב מתוצרת צרפתית, במידה שהשיקולים המדיניים מאפשרים לספק את רצונה זה. הודו מתעניינת במטוסי-סילון דרומועי קל (מפציץ) — אולי „קאנג ברה“ הבריטית; וכן במטוסי-קרב קל — אולי „הנגאט“.

בינתיים, ה„וולטר“, המטוס הסילוני הצרפתי העשוי לשמש כמפציץ-קל או כמטוסי-קרב לתפקיד מיוחד, גורם להתעניינות ערה של ארצות-חוץ; ומשלחות אחדות מארצות בעלות בריתנו כבר באו לבחון מטוס זה. דומה כי בלגיה, בפרט, מתכוונת לרכשו, בתור מטוסי-קרב לילי ולכל-מזג-אוויר.

קיץ 1956

וולטר

* * *

לאחר מלחמת-העולם, במאלאיה ובקניה — ואלו שנוהלו על ידי הצרפתים בשטחיהם שמעבר-לים — גמשכות תכופות במשך שנים מכלי שתבאנה לידי הכרעה.

„עליך לדון בשאלות אלו, תוך מתן דוגמאות מנסיגות אתה, או דוגמאות שהנן ידועות לך. הצע הצעות לשיפור ציודם, ארגונם ואורח-הפעולתם של גייסות סדירים בלחימה מסוג זה.“

נושא לתחרות-פרס (בתחרות למסות על בעיות צבאיות, לשנת 1957) שנתפרסם זה-עתה ב„רבוען הצבאי“ הבריטי — כמוהו כעדות על טיב התפקידים המתייצבים בפני הצבא הבריטי (וצבאות אחרים) במצבילחמה שונים ברחבי-העולם. וזו לשונו:

„על אף צידום החדש, אימונם ומשמעתם — המיד מתנסים גייסות סדירים בנסיגות לא-יקלים שעה שהם לוחמים באויב נוסח-גביליה, או אויב טרוריסטי, פעולות כאלו בארץ-ישראל

חצים על-פני מפת המזרח-התיכון

עולם. אכן, מתעניינת היא התעניינות מיוחדת באיראן, כאשר גבולות ארץ זו נוגעים באזור נושא-הנפט של באקו. ברית-המועצות הביעה לא פעם את רצונה להשתתף בניצול מקורות הנפט של צפון-איראן, דבר אשר אותו ניסתה להשיג ע"י החזקת גייסותיה, ב-1946, באזורביג'אן-הפרסית, בתורוסאן, ובגיליאן ומאָנְדְרָאן שלחוף הדרומי של הים הכספי. אולם אותה-עת נאלצה לפנות שטחים אלה בשל החשש למלחמה מידית עם הבריטים והאמריקאים.

* * *

בחודשים האחרונים נשמעו במסדרונות האומות-המאוחדות תכופות משפטים כגון אלה: — „רוסיה-הסובכאטית — עלה בידה הדבר בו נכשלה מדי-פעם רוסיה-השלהצארים: — להגיע אל מעבר לבוספורוס, ולהציב רגל בים-התיכון.“ כזאת היתה דעתם של ראשי המסתכלים אחרי המדיניות הביני-לאומית, משודע על עיסקת הספקת הנשק למצרים — ובעיקרה לא נשתנתה היא מאז.

הטובים שבמשקפים העוקבים אחר עניני המזרח-התיכון סבורים כי טוריה — היא הארץ באותו חבל-עולם אשר ממנו מצפים הרוסים לקציר-תוצאות רב ביותר. המפלגה הקומוניסטית בסוריה מונה זה 25 שנה של קיום בלתי-פוסק. בבחירות האחרונות לא עלה בידה להשיג אלא את בחירתו של ציר אחד. אולם הלו, כאלו באַכְדָאש, הגו המוכשר שבמנהיגים הקומוניסטיים במזרח-התיכון — ואשר למוצא-פיו מקשיבים יותר מאשר לזה של השאר. יש למפלגה זו מערכת נרחבת של ארגוני-הסוואה („חזיתות“ שונות) חיצוניים למען שימוש בסופרים ובאנשי-רוח מכל הסוגים, וכן אפילו בכונה-ידת. בין בעלות-בריתה הקרובות ביותר הנה „החזית הסוציאליסטית המושלמית“, ענף סורי של „האחים המושל-מיים“. הקומוניסטים לא גילו כל נטיה להתמסר להאבקות נגד הדת. הם אפילו האשימו את הקבוצה הסוציאליסטית שבסוריה ברצון „לשבש את החזית נגד האימפריאליזם“, בשל תביעתם „המפורזת“ של אלה להופעות אנטי-קלירקליות.

* * *

אין כל ספק כי רוסיה הכירה בשלמות בעובדה כי היא מהווה את אחת המעצמות המושלמיות הגדולות ביותר, שב-

מתוך סקירת רגאן גראנדשאמפ, הסוקר-המדיני של „השקפת-האינפורמציה הצבאית“ של צבא צרפת.

ועוד מתחום ה"הדים"

מרגמה שהנה ניידית-לחלוטין, בהיותה מורכבת על שלדו של טוק קל והיא יורה פצצה אטומית, מרגמה זו מספקת "אש" אטומית ה"כבדה" במקצת מזו של ה"סייד-ויגנדר". כן נמנה על כלי נשק אלה קנה-ללא-רתע בן 155 מ"מ, המורכב בהליקופטר, היורה פגז אטומי; כלי זה מתאים במיוחד למבצעי אויר נוסח "פגע וברח". כלי נשק חדשים אלה הם ניידיים, מדור יקים מאוד, ונועדו בראש וראשונה לשימוש נגד גייסות אויב. כלי-הנשק החדשים נתכנו כנבדה, ר"ת "תוכם" האטומי נוסה במבחני-ירי שנערכו שם. ה' מספר המצוי בעין או העשוי להיות מיוצר בקרוב, של כלי נשק אלה, וכן מועדי יצורם עומם בגדר שאלות השרויות-במחלוקת בין המתכננים הצבאיים; אולם מקורות מהימנים סוברים כי לראשית 1957 ימצאו כבר בתהליך היצור.

לא מכבר פורסם, במקורות אמריקאיים כי עלה בידי צבא ארה"ב "לכייח" לו עד כדי יכולת שליטה על הכוח המתפרץ האכזרי הגלום בהם, כלי-זיון אטומיים שיצלחו לפגיעה בשטחים מוגבלים; פירושו של דבר, שהוא הצליח לפתח כלי-זיון אטומיים חדשים "מועטי-הרס" אשר עצמתם מוגבלת והתפזרות החל"קיקים הרדיו-אקטיביים הנגרמת על ידה ("foll out") הנה מועטת-ביותר.

כלי נשק חדשים אלה, בהם "ארוז" החומר המת' נפץ, הם כלי הזין ה"אטומיים" הראשונים שניתן להשתמש בהם שימוש מקומי מוגבל, ואלה הם כלי הקרב החדשים: הראשון הוא "סייד ויגנדר" (Side Winder) שהוא "קליע" נישא-ביד הדומה בצורתו ל"בזוקה" גדולה מאוד ואשר מתאים לשימוש של כיתת רגלים. השני הוא "מוריצר" (Moritzer) —

על משברים נפשיים וגורם-הפחד אצל המפקד בקרב

סוף מעמ' 69

העיירה נכבשת כבר בפעולה הראשונה. הפחד שלו גרם:

(א) לעיכוב בכיבוש העיירה.

(ב) לאבידות מיותרות בכוח-אדם וציוד.

(ג) להנמכת רוחה של היחידה כולה.

(ד) לטרגדיה אישית.

(2) יש יסוד לביקורת כלפי מפקדת הגדוד — שאמנם הושמעה לאחר מכן מטעם נציג הפיקוד-הגבוה. ההחלטה להשאיר אותה המחלקה לפעולה בשנית לא היתה נכונה. יותר נכון היה להעניש את ס. ואת שני קציניו תיכף אחרי אי-ביצוע הפקודה בפעם הראשונה, ולהחליף את כל הצוות שנועדו לביצוע אותה משימה.

(3) מפקד צעיר, ובמיוחד קצין, צריך במקרים מסוי'ים מים לדעת ליטול את הזימה לידי, על אחריותו. אילו, למשל, אחד המפקדים הצעירים היה נוטל את הזימה בידו אחרי שראה שמפקדו אינו פוקד על היציאה-לפעולה, יש יסוד להאמין שהמשר-הרוחני של ס. היה עובר — ויתכן והיה מתאושש, ונכנס למלוי תפקידו.

הטנקים נתקלו באש קשה של האויב; התנהל קרב חמור, ורק תודות לעזרה שנתקבלה במועד ממיור ס. — אשר שלה, לפי בקשת מיור ר. 2 מחלקות טנקים להתקפת-מצח — נכבשה העיירה.

אבידותיו של הגדוד היו קשות, גם בכוח-אדם וגם בציוד. גם לאחר שנגמר הקרב לא נראו שלושת הטנקים שבי מחלקתו של לויט ס. הוא נשאר "תקוע" בפאת-היער.

מיד לאחר שסיכם את תוצאות הקרב והעביר את הפיקוד לשליש-הגדוד, קפיטן ב., נסע מיור ר. בלית הקצין-לעניינים מיוחדים אל לויט ס.

לויט ס., שמצבו הנפשי היה ירוד עד מאוד, והיה "שבור" לגמרי, הודה בפחדו וביקש רחמים. מיד נאסרו שלושת ה' קצינים של המחלקה והועברו אל מפקדת הבריגדה, לשם העמדה בפני בית-דין-שלישה.

אחרי כ-10 דקות הוצא לפועל, ע"י יריה ממרחק של מטר, ססק דין מות על ס., לאחר שאותות-הקצונה הורדו ממדיו. שני הקצינים הצעירים הורדו מדרגתם לדרגת סמלים.

מה הן המסקנות המתבקשות? דומה כי אלו הן:

(1) אילו היה ס. מבצע את הפקודה, היתה בודאי